

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

_____ С.Ю. Соколюк

« __ » _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Обґрунтування управлінських рішень»

Освітній рівень: _____ другий (магістерський)

Галузь знань: _____ 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: _____ 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Освітня програма: _____ Аграрне підприємництво та агротрейдинг

Факультет: _____ економіки і підприємництва

Умань – 2022 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Обґрунтування управлінських рішень» для здобувачів вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітньої програми «Аграрне підприємництво та агротрейдинг». – Умань: Уманський НУС, 2022. – 17 с.

Розробник: доцент Жарун О.В. _____

Протокол № 1 від “31” серпня 2022 року

Зав. кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності:
к.е.н., доцент Соколюк С.Ю.

_____ (Соколюк С.Ю.)
(підпис)

“31” серпня 2022 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету економіки і підприємництва_

Протокол № від “ ” _____ 2022 року

« ____ » _____ 2022 року Голова _____ (Цимбалюк Ю.А.)
(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,5	галузі знань 07 «Управління та адміністрування»	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	2-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 135		2-й	2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8		30 год.	8 год.
	Практичні, семінарські		
	28 год.	4 год.	
	Самостійна робота		
	77	123	
	Вид контролю: екзамен		
	Освітній рівень: <u>другий (магістерський)</u>		
	Освітня програма: <u>Аграрне підприємництво та агротрейдинг</u>		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Обґрунтування управлінських рішень» є ознайомлення студентів із технологією прийняття управлінських рішень, формування у студентів необхідний професіоналізм для діяльності у сфері управління в обсязі кваліфікаційних вимог до фахівця.

Завдання дисципліни «Обґрунтування управлінських рішень» заключають в наступному:

- сформулювати уявлення про теоретичні основи прийняття рішень;
- придбати теоретичні знання та практичні навички розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень як основного елемента професійної діяльності менеджера;
- виробити вміння ідентифікації та класифікації проблем організації;
- вибору найбільш раціональних методологічних та організаційних схем, розробки прийняття і реалізації рішень, вміння аналізу альтернатив дій;
- вивчити моделі, методи, алгоритми та детермінанти (фактори) прийняття рішень; вивчити вплив зовнішнього середовища на реалізацію альтернатив;
- вміти застосовувати критерії розробки і вибору рішень в умовах невизначеності та ризику;
- вміти обґрунтовувати ефективність рішень;
- опанувати інноваційними підходами прийняття творчих нестандартних (унікальних) рішень.

Цілі курсу (програмні компетентності):

- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.
- Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.
- Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.
- Здатність до вирішення проблемних питань та прийняття управлінських рішень у сфері аграрного підприємництва та агротрейдингу.

Програмні результати навчання:

- Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.
- Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.
- Вміти розробляти заходи матеріального і морального заохочення та застосовувати інші інструменти мотивування персоналу й партнерів для досягнення поставленої мети.
- Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.
- Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.
- Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.
- Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.
- Вміти вирішувати проблемні питання та приймати управлінські рішення у сфері аграрного підприємництва та агротрейдингу.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1.

Змістовний модуль 1. Загальні принципи розробки управлінських рішень

Тема1. Процес управління й управлінські рішення

Основні категорії теорії прийняття рішень, їх взаємозв'язок. Поняття “управлінське рішення”, “варіант”, “альтернатива”. Поняття “показник” і “критерій” у теорії прийняття рішень. Одно- і багатоцільові (критеріальні) завдання прийняття рішень. Критерій оптимальності, чи цільова функція. Проблеми в процесі прийняття рішень.

Поняття теорій економічного обґрунтування і прийняття рішень: ситуація, процес, процедура, операція, форма, зміст, мета, стратегія, завдання, проблема.

Особливості діяльності осіб, які приймають управлінські рішення. Ситуації, що вимагають економічного обґрунтування рішень. Приведення ситуації до типової. Ризик і невизначеність, що супроводжують рішення. Теорія оптимальних рішень. Класи моделей у теорії оптимальних рішень. Психологічні та економічні аспекти теорії рішень.

Основні процеси в діяльності з прийняття рішень: створення суб'єктивного уявлення про ситуацію; оцінювання варіантів наслідків; прогнозування умов, що визначають наслідки; вибір варіантів. Характеристика основних елементів проблемної ситуації у процесі економічного обґрунтування рішення. Стратегічні і тактичні ситуації. Формалізація постановки завдання економічного обґрунтування рішення. Види стратегій ухвалення рішення. Алгоритмічні стратегії. Евристичні стратегії вибору. Оптимальність рішення і її зв'язок з ефективністю. Підходи до вироблення оптимальних рішень з управління. Обґрунтування управлінських рішень (економічне, політичне, соціальне тощо). Моделювання як засіб економічного обґрунтування і оптимізації рішень. Вибір і обґрунтування критеріїв оптимального управлінського рішення.

Тема 2. Технології та моделі процесу розробки управлінських рішень.

Технологія розробки рішень. Моделювання процесу розробки рішень. Підходи в прийнятті рішень різними школами управління. Умови та фактори якості рішень. Принципи організації роботи керівника: стандартних управлінських ситуацій і рішень; безперервного оцінювання управлінських ситуацій; оптимального розподілу обов'язків і відповідальності між керівником і його апаратом; “пакетування” (об'єднання операцій у відносно одноманітні з “технологічної” точки зору групи); необхідної розмаїтості видів і форм управлінських документів; оптимальної інформованості; наочності; автоматизму реалізації рішення.

Діалектичний метод пізнання (спирання на об'єктивні факти; реальність умов, їх оцінювання з кількісного і якісного боку; розгляд ситуації, проблеми у взаємозв'язку, безперервному розвитку і зміні; розкриття суперечностей у розвитку; основна ланка; виявлення головних факторів).

Загальнотеоретичні методи: аналіз, синтез, абстрагування й узагальнення, індукція і дедукція, аналогія і порівняння. Інтуїтивно евристичні методи. Включення методів у ПУР.

Тема3. Аналіз зовнішнього й внутрішнього середовища та їх вплив на реалізацію альтернатив.

Стратегічні та тактичні рішення, їх особливості й взаємозв'язок. Вплив факторів зовнішнього середовища на прийняття управлінських рішень. Вплив факторів внутрішнього середовища на функціонування підприємства. Прогнозування стану зовнішнього середовища.

Тема 4. Евристичні методи розробки управлінських рішень.

Методологія процесу розробки рішень. Організація розробки рішень. Евристичні методи розробки та прийняття рішень. Організація та ефективність використання експертних оцінок.

Змістовий модуль 2. Методи обґрунтування управлінських рішень

Тема 5. Аналітичні методи обґрунтування управлінських рішень.

Принципи і методи прогнозування. Методи екстраполяції. Параметричні методи. Експертні методи. Сутність нормативного, експериментального, індексного методів прогнозування. Організація робіт із прогнозування.

Одноваріантні прогнози. Прогнозні сценарії при прийнятті стратегічних рішень. Сценарне планування на глобальному рівні. Стратегічні бесіди як засіб розуміння перспективи розвитку. Методичні рекомендації зі сценарного планування.

Сутність і принципи аналізу, сфера застосування. Методи: порівняння, індексний, балансовий, ланцюгових підстановок, елімінування, графічний, функціонально-вартісний і факторний аналіз і їх застосування з ЕОМ. Економіко-математичні методи аналізу. Використання PEST-аналізу (політика, економіка, соціум, технологія), SWOT-аналізу (сильні і слабкі сторони, можливості і загрози), SNN-підходу до аналізу внутрішніх ресурсів (сильної, нейтральної, слабкої позиції).

Тема 6. Розробка та вибір управлінських рішень в умовах невизначеності й ризику

Поняття умов невизначеності та ризику. Ризики та заходи з їх зменшення. Правила та критерії прийняття рішень в умовах невизначеності та ризику. Психологія поведінки в ситуаціях ризику та використання механізму інтуїції для розробки рішень

Тема 7. Організація та контроль виконання управлінських рішень, система відповідальності.

Організація виконання прийнятих рішень. Значення, функції, види та методи контролю. Соціально-психологічні аспекти контролю. Управлінські рішення та відповідальність. Збирання і аналіз інформації. Організація збирання інформації. Одержання інформації про ситуацію. Визначення мети. Розробка оцінної системи. Аналіз ситуації. Діагностика ситуації. Розробка прогнозу розвитку ситуації. Експертне оцінювання основних варіантів управлінських взаємодій. Добір основних варіантів управлінського впливу. Розробка сценаріїв розвитку ситуації. Експертне оцінювання результатів обґрунтування прийнятих управлінських рішень. Ухвалення рішення ОПР. Розробка плану (програми) дій. Контроль за реалізацією плану (програми). Стратегічний і оперативний контролінг та інформація. Стратегічний аналіз.

Математичне програмування. Процедура вироблення варіантів розв'язання завдань: постановка; формалізація; розробка (вибір) математичної моделі; вибір методу; розробка алгоритму розв'язання; одержання рішення за допомогою інформаційних технологій; аналіз результатів економічного обґрунтування рішень.

Змістовий модуль 3. Економічне обґрунтування функціональних рішень

Тема 8. Економічне обґрунтування рішень в операційному менеджменті

Управлінське рішення у сфері виробництва. Особливості економічного обґрунтування рішень у сфері виробництва. Економічне обґрунтування рішень в умовах визначеності, ризику і невизначеності у виробничій сфері. Організаційна робота зі зменшення невизначеності.

Логістика й ефективність економічного обґрунтування прийняття рішень. Логістика інформації. Рішення й оперативне управління операційною системою. Економічне обґрунтування рішення в системі управління матеріальними ресурсами і виробничими засобами. Економічне обґрунтування рішення і управління операційною інфраструктурою, управління якістю. Економічне обґрунтування рішення управління матеріально-технічним постачанням і збутом.

Тема 9. Економічне обґрунтування маркетингових рішень

Основи концепції маркетингу. Розуміння маркетингу. Ринок як поле діяльності маркетингу. Ланцюги й обмеження маркетингу. Галузь економічного обґрунтування маркетингових рішень. Організація економічного обґрунтування маркетингу. Одержання маркетингової інформації. Маркетингові дослідження. Критерії маркетингових досліджень. Сфери економічного обґрунтування рішень при маркетинговому дослідженні.

Прийняття рішень щодо продукту. Основи економічного обґрунтування рішення щодо продукту. Критерії прийняття рішень щодо продукту. Технологія економічного обґрунтування рішення щодо продукту.

Рішення щодо розподілу. Поняття і значення розподілу. Критерії рішень щодо розподілу. Формування методу розподілу. Формування логіки розподілу. Технологія економічного обґрунтування рішення щодо розподілу.

Рішення про умови. Поняття і значення умов. Критерії рішення. Можливості реалізації монетарних умов. Оформлення немонетарних умов. Оптимальні рішення про ціни. Технологія економічного обґрунтування рішення про умови.

Прийняття рішень про рекламу. Поняття і значення реклами збуту. Цілі й обмеження в рекламі збуту. Сфери економічного обґрунтування рішень про рекламу. Економічне обґрунтування оптимальних рішень про рекламу. Технологія економічного обґрунтування рішення про рекламу продукту і послуг.

Тема 10. Економічне обґрунтування фінансових рішень

Основи прийняття фінансових рішень. Найважливіші фінансові поняття. Процес обороту капіталу підприємства. Функції фінансового господарства підприємства. Фінансове господарство підприємства ринок капіталу. Фінансовий облік на підприємстві. Планування фінансів і капіталу.

Інвестиційні рішення. Найважливіші поняття. Статистичні методи інвестиційних розрахунків. Динамічні методи розрахунків інвестицій.

Економічне обґрунтування рішення про фінансування. Фінансування за рахунок залучення. Власне фінансування. Технологія економічного обґрунтування фінансових рішень.

Тема 11. Економічне обґрунтування рішень з управління персоналом

Значення економічного обґрунтування управлінських рішень щодо персоналу. Критерії економічного обґрунтування рішень щодо персоналу. Порядок наймання і звільнення. Економічне обґрунтування рішення щодо персоналу. Інформація про персонал. Пристосування кадрів до змін на підприємстві. Технологія економічного обґрунтування рішення щодо персоналу.

Тема 12. Економічне обґрунтування управлінського рішення керівником організації

Проводиться у формі ділової гри з урахуванням особливостей підготовки, спеціалізації студентів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Загальні принципи розробки управлінських рішень													
Тема 1. Процес управління й управлінські рішення	9	2	2	-	-	5	9	1				8	
Тема 2. Технології та моделі процесу розробки управлінських рішень.	9	2	2	-	-	5	9	1				8	
Тема 3. Аналіз зовнішнього й внутрішнього середовища та їх вплив на реалізацію альтернатив.	9	2	2	-	-	5	10	1	1			8	
Тема 4. Евристичні методи розробки управлінських рішень.	9	2	2	-	-	5	9	1				8	
Разом за змістовним модулем 1	36	8	8			20	37	4	1			32	
Змістовий модуль 2. Методи обґрунтування управлінських рішень													
Тема 5. Аналітичні методи обґрунтування управлінських рішень.	13	4	4	-	-	5	11		1			10	
Тема 6. Розробка та вибір управлінських рішень в умовах невизначеності й ризику	13	4	4	-	-	5	10					10	
Тема 7. Організація та контроль виконання управлінських рішень, система відповідальності.	11	4	2	-	-	5	10					10	
Разом за змістовним модулем 2	37	12	10	-	-	15	31		1			30	
Змістовий модуль 3. Економічне обґрунтування функціональних рішень													
Тема 8. Економічне обґрунтування рішень в операційному менеджменті	11	2	2	-	-	7	13	1	-	-	-	12	
Тема 9. Економічне обґрунтування маркетингових рішень	13	2	2	-	-	9	14	1	1	-	-	12	
Тема 10. Економічне обґрунтування фінансових рішень	13	2	2	-	-	9	14	1	1			12	
Тема 11. Економічне обґрунтування рішень з управління персоналом	13	2	2	-	-	9	14	1				13	
Тема 12. Економічне обґрунтування управлінського рішення керівником організації	12	2	2	-	-	8	12					12	
Разом за змістовним модулем 3	62	10	10			42	67	4	2			61	
Усього годин	135	30	28	-	-	77	135	8	4			123	

5. Теми семінарських занять

Назва теми	Денна форма, годин	Заочна форма, год
Тема 1. Процес управління й управлінські рішення	2	
Тема 2. Технології та моделі процесу розробки управлінських рішень.	2	
Тема 3. Аналіз зовнішнього й внутрішнього середовища та їх вплив на реалізацію альтернатив.	2	1
Тема 4. Евристичні методи розробки управлінських рішень.	2	
Тема 5. Аналітичні методи обґрунтування управлінських рішень.	4	1
Тема 6. Розробка та вибір управлінських рішень в умовах невизначеності й ризику	4	
Тема 7. Організація та контроль виконання управлінських рішень, система відповідальності.	2	
Тема 8. Економічне обґрунтування рішень в операційному менеджменті	2	
Тема 9. Економічне обґрунтування маркетингових рішень	2	1
Тема 10. Економічне обґрунтування фінансових рішень	2	1
Тема 11. Економічне обґрунтування рішень з управління персоналом	2	
Тема 12. Економічне обґрунтування управлінського рішення керівником організації	2	
Разом	28	4

6. Самостійна робота

Назва теми	Денна форма, годин	Заочна форма, год
Тема 1. Процес управління й управлінські рішення	5	8
Тема 2. Технології та моделі процесу розробки управлінських рішень.	5	8
Тема 3. Аналіз зовнішнього й внутрішнього середовища та їх вплив на реалізацію альтернатив.	5	8
Тема 4. Евристичні методи розробки управлінських рішень.	5	8
Тема 5. Аналітичні методи обґрунтування управлінських рішень.	5	10
Тема 6. Розробка та вибір управлінських рішень в умовах невизначеності й ризику	5	10
Тема 7. Організація та контроль виконання управлінських рішень, система відповідальності.	5	10
Тема 8. Економічне обґрунтування рішень в операційному менеджменті	7	12
Тема 9. Економічне обґрунтування маркетингових рішень	9	12
Тема 10. Економічне обґрунтування фінансових рішень	9	12
Тема 11. Економічне обґрунтування рішень з управління персоналом	9	13
Тема 12. Економічне обґрунтування управлінського рішення керівником організації	8	12
Разом	77	123

7. Самостійна робота (Заочна форма навчання)

Індивідуальні завдання для здобувачів заочної форми навчання передбачають написання контрольної роботи. Контрольна робота з дисципліни «Обґрунтування управлінських рішень» складається з теоретичної частини. Теоретична частина передбачає розкриття інформації за трьома питаннями згідно відповідного варіанту.

Контрольна робота виконується з дотриманням вимог наведених у «Методичних рекомендаціях для самостійної роботи та виконання контрольних робіт з дисципліни «Обґрунтування управлінських рішень» для студентів заочної форми навчання спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», які входять до методичного забезпечення дисципліни. Відповідь повинна бути змістовною та показувати розуміння студентом засвоєного матеріалу. У кінці контрольної роботи необхідно обов'язково вказати список використаних студентом джерел та поставити підпис і дату виконання роботи її автором. Список використаних джерел формується в алфавітному порядку.

Контрольна робота зараховується, якщо в ній повністю висвітлені всі теоретичні питання. Контрольна робота, виконана з помилками недоліками та невідповідним варіантом, повертається студенту на доопрацювання. Належним чином виконана, оформлена та захищена викладачеві контрольна робота є перепусткою до складання екзамену з дисципліни «Обґрунтування управлінських рішень».

8. Методи навчання

Теоретичні, розрахункові і практичні положення дисципліни вивчаються студентами в процесі роботи над лекційним курсом, участі у семінарських заняттях, при виконанні контрольної роботи, самостійній роботі з навчальною і спеціальною літературою.

Лекція є основною формою навчального процесу. Мета лекції – розкрити основні положення теми, досягнення науки, з'ясувати невирішені проблеми, узагальнити досвід роботи, дати рекомендації щодо використання основних висновків за темами на практичних заняттях. Семінарське заняття – це колективний науковий пошук певної навчальної проблеми і шляхів її ефективного розв'язання. Учасники заняття аналізують проблему, виявляють причинно-наслідкові зв'язки, висувають шляхи її оптимального вирішення, відповідають на запитання і дискутують. Самостійна робота студентів полягає у вивченні та опрацюванні наукової, навчально-методичної літератури, законодавчих і нормативних актів, виконанні навчальних завдань.

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: проблемні лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, кейс-метод, ділові ігри, презентації. Проблемні лекції – при читанні лекції студентам даються проблемні питання для самостійного розміркування, на які вони можуть відповісти в процесі лекції. Система питань у ході лекції відіграє активізуючу роль, примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді. Робота в малих групах – використовуються з метою активізації роботи студентів при проведенні семінарських і практичних занять. Це так звані групи психологічного комфорту, де кожен учасник відіграє особливу роль і певними своїми якостями доповнює інших. Використання цієї технології дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкуванні. Семінари-дискусії (круглий стіл) – передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів. Кейс-

метод (метод аналізу конкретних ситуацій) – дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу. Ділові ігри – форма активізації студентів, за якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

Дистанційні технології навчання є однією з форм індивідуалізації освітнього процесу, що ґрунтується на принципах відкритого навчання з широким використанням комп'ютерних навчальних програм різного призначення та створює інформаційне освітнє середовище для передачі веб-ресурсів навчальних дисциплін і взаємодії між учасниками. Дистанційне навчання в Уманському НУС здійснюється відповідно до положення «Про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва». Для забезпечення освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в УНУС і використовується система управління навчанням Moodle. Матеріали курсу «Обґрунтування управлінських рішень» розміщені на платформі Moodle.

9. Методи контролю

Поточний контроль.

Максимальна сума балів поточного контролю – 70, які розподіляються наступним чином:

- активність роботи протягом семестру не може перевищувати 50 балів;
- виконання модульних завдань (2 модулі) – не більше 20 балів.

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

1. Систематичність та активність роботи на практичних і семінарських заняттях;
2. Виконання модульних завдань.

1. При контролі систематичності та активності роботи на практичних і семінарських заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття, правильність вирішення ситуаційних завдань на практичному занятті або написання письмового контролю на семінарському занятті; результати бліц-опитування.

Система оцінювання активності роботи:

- а) відповідь з питань семінарів – 0; 1; 2; 3 бали.
- б) змістовні доповнення при обговоренні питань семінарів – 1 бал.
- в) бліц-опитування – 0; 1 бал.
- г) вирішення ситуаційних завдань або письмовий контроль – 0; 1; 2; 3 бали.

2. При контролі виконання модульних завдань оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування тем певного модуля. Модульний контроль проводиться у вигляді відповідей на тестові питання письмово або з використанням платформи MOODLE.

Система оцінювання виконання завдань модуля: – 0 - 10 балів.

За використання недозволених джерел і підказок студент отримує 0 балів.

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль з дисципліни «Організація управлінських рішень» здійснюється у формі екзамену.

На екзамен виносяться 2 теоретичних питання та ситуативне завдання. Виконання екзаменаційного завдання повинно носити виключно самостійний характер. За вірну відповідь на кожне із двох теоретичних питань нараховується 10 балів. За правильне рішення ситуаційного завдання додається ще 10 балів. Тобто максимально за екзамен можна отримати 30 балів.

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма

видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи тощо). Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

11. Розподіл балів, які отримують студенти денної форми

Зміст	ЗМ 1					ЗМ 2				ЗМ 3						Підсумковий контроль	Сума
Кількість балів за модуль	20					20				30							
Змістові модулі	T1	T2	T3	T4	МК 1	T5	T6	T7	МК 2	T8	T9	T10	T11	T12	МК 3		
Кількість балів за змістовими модулями і модульним контролем	5	4	3	3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	30	100

Розподіл балів, які отримують студенти заочної форми

Зміст	ЗМ 1					ЗМ 2				ЗМ 3						Підсумковий контроль	Сума
Кількість балів за модуль	20					20				30							
Змістові модулі	T1	T2	T3	T4	МК 1	T5	T6	T7	МК 2	T8	T9	T10	T11	T12	МК 3		
Кількість балів за змістовими модулями і модульним контролем	5	4	3	3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

- 1.Жарун О.В. Методичні вказівки для проведення практичних занять і самостійної роботи студентів з дисципліни “Обґрунтування управлінських рішень” для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Умань, 2022.
2. Жарун О.В. Методичні рекомендації для виконання контрольної роботи з дисципліни “Обґрунтування управлінських рішень” для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Умань, 2022

13. Рекомендована література

13.1. Основна

1. Гаркуша Н.М. Моделі та методи прийняття рішень при аналізі та аудиті: навч. посібн. К., Знання, 2018. 591 с.
2. Стадник В.В. Інноваційний менеджмент: навч. посібн. К.: Академвидав, 2016. 464 с.
3. Петруня Ю.Є., Літовченко Б.В., Пасічник Т.О. Прийняття управлінських рішень: навчальний посібник. Дніпропетровськ. Університет митної справи та фінансів 2015. 209 с.
4. Василенко В.А. Теорія і практика розробки управлінських рішень: навчальний посібник. К. 2015. 420 с.
5. Ульяновченко О.В. Дослідження операцій в економіці: підручник. Х. 2016. 580 с.
6. Эддаус М. Методы принятия решений: уч. пособие. К. 2017. 256 с.
7. Бутко М. П., Бутко І. М., Мащенко В. П. Теорія прийняття рішень : підручник / за заг. ред. М. П. Бутка. Київ : «Центр учбової літератури», 2015. 360 с.
8. Василенко В. О. Теорія і практика розробки управлінських рішень : навч. посібник. 3-те вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2011. 442 с.
9. Донець Л. І. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 472 с.

10. Катренко А. В., Пасічник В. В. Прийняття рішень : теорія та практика : підручник. Львів : «Новий світ - 2000», 2013. 447 с.
11. Полінкевич О. М., Волинець І. Г. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків: навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 336 с. URL: http://www.esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/15846/1/Polinkevych_Volynets_OGROR_2018.pdf3.
12. Петруня Ю.Є., Літовченко Б. В., Пасічник Т. О. та ін. Прийняття управлінських рішень : навчальний посібник. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 276 с
13. Кузьмичов, А. І. Планування та управління проектами. Моделювання засобами MS Excel [Текст] : практикум. Київ : Ліра-К, 2020. 175с.

Допоміжна:

1. Андрушків Б.М., Кузмін О.Є. Основи менеджменту. Львів: Світ, 2001. 293 с.
2. Бутуєв С.Д. Морозов В.В. Динамічне лідерство в управлінні проектами: Монографія / Українська асоціація управління проектами. К., 2009. 312 с.
3. Гріффін Р., Яцура В. Основи менеджменту: Підручник / Наук. ред. В. Яцура, Д. Олесевич. Львів: БаК, 2001. 624 с.
4. Жарун О.В. ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЕКТУ ШЛЯХОМ ПРИЙНЯТТЯ ЕФЕКТИВНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ. Збірник наукових праць УНУС. Вип.98 Ч.2 Економіка. 2021.с. 203-211
5. Жарун О.В. СУТНІСТЬ ТА ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В МИТНІЙ СПРАВІ. Збірник наукових праць УНУС. Вип.98 Ч.2 Економіка.2021. с. 203-211
6. Жарун О.В. Застосування економіко-математичного моделювання для прийняття рішення при аналізі ризику використання фінансових ресурсів підприємства // Вісн. ХНАУ. Серія «Економічні науки». 2021. № 2 (1). С. 262-271.
7. Жарун О.В. ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ АГРАР-НОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ Збірник наукових праць Уманського НУС. 2022. Вип. 100. Ч 2. Економічні науки. С. 326-336.
8. Завадський Й. С. Менеджмент = Management. Т. 1. 2-ге вид. К.: Укр.- фін. ін-т менеджменту і бізнесу, 2008. 542 с.
9. Кузьмін О. Є, Мельник О. Г. Основи менеджменту: Підручник. К.: Академвидав, 2003. 416 с.
10. Лесечко М.Д. Технологія прийняття управлінських рішень в органах державного управління та органах місцевого самоврядування: навч. Посібник. Л.: ЛРІДУ УАДУ, 2003. 454 с.
11. Мескон М., Альберт М. Хефурн Ф. Основы менеджмента. М.: Дело, 2004.
12. Немцов В. Менеджмент організацій: Навч. посіб. для студ. Вузів. К.: ТОВ “УВПК” ЕксОб, 2002. 392 с.
13. Немцов В.Д., Довгань Л.Э. Стратегічний менеджмент. навч. Посібник. К.: ТОВ “УВНК “Екс об”, 2004.
14. Стадник В.В. Йохна М.А. Менеджмент: Посібник. К.: Академвидав, 2003. 464 с.
15. Сухарський В.С. Менеджмент (загальний з основами спеціального) Тернопіль: Астон, 2004. 528 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://infomanagement.ru/>

2. <http://www.management.com.ua/>
3. <http://blog.management.com.ua/>
4. <http://www.scm.com.ua/uk/>
5. <http://tourlib.net/management.htm>

14. Зміни у робочій програмі на 2022-2023 навчальний рік.

Зміни, внесені до робочої програми на 2022-2023 навчальний рік, охоплюють:

1. Уточнення щодо форми підсумкового контролю у зв'язку зі змінами, внесеними до навчального плану та освітньої програми,
2. Внесення відповідних коригувань в розподіл балів, що їх отримують студенти в процесі вивчення дисципліни;
3. Оновлення переліку рекомендованої літератури.